

DVV-001-016303

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2015

History : Paper - XIII

(HCC-09 : History of India - 1757 to 1857 A.D.)

Faculty Code : 001

Subject Code : 016303

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 14
- (1) બ્રિટીશ શાસન પૂર્વેની હિંદની રાજકીય અને આર્થિક પરિસ્થિતિ વર્ણવો ?
- (2) અંગ્રેજ-ફ્રેન્ચ વચ્ચેના સંઘર્ષના કારણો અને પરિણામો દર્શાવો ?
- (3) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવના કારણોની ચર્ચા કરો.
- 2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 10
- (1) પ્લાસીના યુદ્ધના કારણો અને પરિણામો દર્શાવો ?
- (2) ઈ.સ. 1853ના સંસદીય કાયદાની ચર્ચા કરો ?
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 10
- (1) ચાર્લ્સવુડનો ખરીતો
- (2) ઈ.સ. 1857 પહેલાના ખેડૂત આંદોલનની ચર્ચા કરો ?
- 3 (અ) કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો : 10
- (1) પાણીપતના ત્રીજા યુદ્ધના કારણો દર્શાવો ?
- (2) પ્રથમ અંગ્રેજ-શીખ વિગ્રહના કારણો દર્શાવો ?
- (3) ઈ.સ. 1836થી 1844 સુધીના અંગ્રેજ-અફઘાન સંબંધો દર્શાવો ?
- (4) ઈ.સ. 1857 ના વિપ્લવની નિષ્ફળતાના કારણો.

(બ) કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો : 10

- (1) બ્રિટીશ શાસન પૂર્વેની ભારતની સામાજિક પરિસ્થિતિ
- (2) બક્સર યુદ્ધના કારણો દર્શાવો ?
- (3) ઈ.સ. 1784નો સંસદીય કાયદો
- (4) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવના પરિણામો.

4 નીચેના પ્રશ્નોના એકથી બે વાક્યમાં જવાબ લખો : 6

- (1) પાણીપતના ત્રીજા યુદ્ધમાં કોનો વિજય થયો હતો ?
- (2) બંગાળ બિહાર ઓરીસ્સામાં દ્વિમુખી શાસન કોણે નાબુદ કર્યું હતું ?
- (3) કયા વર્ષે ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનો વ્યાપારી એકાધિકાર સમાપ્ત થયો હતો ?
- (4) કયા કાયદાથી બ્રિટીશ નાગરિકોને ભારતમાં જમીન ખરીદવાની અને સ્થાયી થવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી ?
- (5) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવનો પ્રથમ શહીદ કોણ હતો ?
- (6) અંગ્રેજો વિરુદ્ધ ખાસી વિદ્રોહનું નેતૃત્વ કોણે લીધું હતું ?

5 કોઈ પણ દસ MCQ's ના જવાબ આપો : 10

- (1) બક્સરના યુદ્ધના અંતે કઈ સંધિ થઈ હતી ?
(A) બેંગલોરની સંધિ (B) અલિનગરની સંધિ
(C) અલાહાબાદ સંધિ (D) સુરત સંધિ
- (2) ભારતનો પ્રથમ ગવર્નર જનરલ કોણ હતો ?
(A) વોરન હેસ્ટીંગ્સ (B) સર જોન શોર
(C) લોર્ડ ડેલહાઉસી (D) લોર્ડ કેનિંગ
- (3) ઈ.સ. 1774માં ભારતમાં સુપ્રીમકોર્ટની સ્થાપના ક્યાં કરવામાં આવી હતી ?
(A) કલકત્તા (B) દિલ્હી
(C) આગ્રા (D) મેરઠ

- (4) ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણ માટેની વિલિયમ બેન્ટીકને ભલામણ કરનાર કોણ હતો ?
- (A) મેકોલે (B) સર જોન શોર
(C) મેક્સમુલર (D) જહોન સ્ટ્રેચી
- (5) નીચેનામાંથી કોણે સંઘાલ વિદ્રોહનું નેતૃત્વ લીધું હતું ?
- (A) બુધો ભગત (B) સીદો અને કાન્હૂ
(C) ચિતરસિંહ (D) ભૂંડભગત
- (6) રામોસી વિદ્રોહનું નેતૃત્વ કોણે લીધું હતું ?
- (A) બિરસા મુંડા (B) બુધો ભગત
(C) સીદો અને કાન્હૂ (D) ચિતરસિંહ
- (7) નીચેનામાંથી કયા અંગ્રેજ સેનાપતિનો ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈએ વીરતાપૂર્વક સામનો કર્યો હતો ?
- (A) જહોન કેલી (B) જેમ્સ
(C) વુલર (D) હુરોઝ
- (8) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવનો એક લીડર હતો -
- (A) ગાંધીજી (B) શિવાજી
(C) નાના સાહેબ પેશ્વા (D) બાજીરાવ પેશ્વા
- (9) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવમાં લખનૌનું નેતૃત્વ કોણે લીધું હતું ?
- (A) બેગમ હઝરતમહલ (B) ચાંદબીબી
(C) હસીના શેખ (D) મુમતાઝ
- (10) ગુજરાતમાં 1857નો વિપ્લવ સૌપ્રથમ કોણે શરૂ કર્યો ?
- (A) 7મી આર્મી પ્લાટુન (B) પાંચમી આર્મી પ્લાટુન
(C) ચોથી આર્મી પ્લાટુન (D) નવમી આર્મી પ્લાટુન

(11) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવમાં બિહારનું નેતૃત્વ કોણે લીધું હતું ?

- (A) દેવીસિંહ (B) કુંવરસિંહ
(C) કદમસિંહ (D) તુલાસિંહ

(12) “1857નો વિપ્લવ એ ભારતનો સ્વતંત્રતા માટેનો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ હતો” - આ કોણે કહ્યું હતું ?

- (A) વીર સાવરકર (B) બિરસા જાટ
(C) ભગતસિંહ (D) લાલા લજપતરાય

ENGLISH VERSION

1 Answer any one question of the following : 14

- (1) Describe the political and economic condition of India before the British rule.
- (2) Point out the causes and results of Anglo-French Rivalry ?
- (3) Discuss the causes of the upheaval of 1857 A.D.

2 (a) Answer any one question of the following : 10

- (1) Point out the causes and results of the Battle of Plassey.
- (2) Discuss the parliament Act of 1853 A.D.

(b) Answer any one question of the following : 10

- (1) The dispatch of Charles Wood.
- (2) Discuss the peasant resistance of the pre 1857 A.D.

- 3 (a) Write short notes on any two : 10
- (1) Point out the causes of the third battle of Panipat.
 - (2) Point out the causes of the first Anglo-Shikh War.
 - (3) Point out the Anglo-Afghan relation of 1836 to 1844 A.D.
 - (4) Causes of the failure of the Upheaval of 1857 A.D.
- (b) Write short notes any two : 10
- (1) Social condition of India before the British rule.
 - (2) Point out the causes of the Battle of Bauxar.
 - (3) The parliamentary Act of 1784 A.D.
 - (4) The results of the upheaval of 1857 A.D.
- 4 Write answer of the following questions in one or two sentence : 6
- (1) Who won the third battle of Panipat ?
 - (2) Who abolished the dual power system in Bengal, Bihar Orissa ?
 - (3) From which year the trading rights of the east India company abolished ?
 - (4) In which Act British citizens were for the first time allowed to buy land and settle in India ?
 - (5) Who was the first Martyr of upheaval of 1857 A.D. ?
 - (6) Who has taken the leadership of Khasi resistance against Britishers ?

5 Attempt any ten MCQ's given below :

10

- (1) Which treaty had been made of the end of the battle of Buxur ?
(A) Treaty of Bangalore (B) Treaty of Alinagar
(C) Treaty of Allahabad (D) Treaty of Surat
- (2) Who was the first Governor General of India ?
(A) Warren Hastings (B) Sir Johnshore
(C) Lord Dalhousie (D) Lord Kening
- (3) Where was the supreme court established in India in 1774 A.D. ?
(A) Kolkata (B) Delhi
(C) Agra (D) Merrut
- (4) Who has Recommended English Educatin in India to William Bentik ?
(A) Macaulay (B) Sir Johnshore
(C) Mexmular (D) John Strechy
- (5) Among the following who had taken the leadership of resistance of Santhal ?
(A) Budho Bhagat (B) Sido and Kanhu
(C) Chitar sinh (D) Bhundu Bhagat
- (6) Who had taken the leadership of resistance of Ramosi ?
(A) Birsa Munda (B) Budho Bhagat
(C) Sido and Kanhu (D) Chitarsinh
- (7) Which of the following english army chief was faced boldly by of Jhansi RaniLaxmibai ?
(A) Jhon keli (B) James
(C) Wheeler (D) Huroze

- (8) One of the leaders of the upheaval of 1857 was
- (A) Gandhiji (B) Shivaji
(C) Nanasaheb Peshwa (D) Bajirao Peshwa
- (9) Who had taken the leadership of the Lucknow in upheaval of 1857 A.D. ?
- (A) Begam Hazarat Mahal
(B) Chandbibi
(C) Hasina shekh
(D) Mumtaz
- (10) Who started the upheaval of 1857 first in Gujarat ?
- (A) 7th Army Platoon (B) Fifth Army Platoon
(C) Fourth Army Platoon (D) Nine Army Platoon
- (11) Who had taken the leadership of the upheaval of 1857 in Bihar ?
- (A) Devisinh (B) Kuvarsinh
(C) Kadamsinh (D) Tulasinh
- (12) Who called the 1857 upheaval as the first freedom struggle of India Independence ?
- (A) Veer Savarkar (B) Birsajat
(C) Bhagat Singh (D) Lala Lajapat rai
-